C/2024/6555

12.11.2024.

P9_TA(2024)0158

Tješnje veze između EU-a i Armenije i potreba za mirovnim sporazumom između Azerbajdžana i Armenije

Rezolucija Europskog parlamenta od 13. ožujka 2024. o tješnjim vezama između EU-a i Armenije i potrebi za mirovnim sporazumom između Azerbajdžana i Armenije (2024/2580(RSP))

(C/2024/6555)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Armeniji, Azerbajdžanu i stanju u Gorskom Karabahu,

— uzimajući u obzir Povelju Ujedinjenih naroda, Helsinški završni akt i Deklaraciju iz Almatyja od 21. prosinca 1991.,

— uzimajući u obzir Sveobuhvatni i pojačani sporazum o partnerstvu između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njihovih država članica, s jedne strane, i Republike Armenije, s druge strane (CEPA) ([1]), koji je u potpunosti stupio na snagu 1. ožujka 2021.,

— uzimajući u obzir obraćanje armenskog premijera Nikola Pašinjana Europskom parlamentu na plenarnoj sjednici 17. listopada 2023.,

— uzimajući u obzir zaključke drugog političkog i sigurnosnog dijaloga na visokoj razini između EU-a i Armenije od 15. studenoga 2023.,

— uzimajući u obzir činjenicu da je Armenija 1. veljače 2024. postala stranka Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda,

— uzimajući u obzir Izvješće o provedbi partnerstva s Armenijom od 9. veljače 2024.,

— uzimajući u obzir rezultate petog sastanka Vijeća za partnerstvo EU-a i Armenije održanog 13. veljače 2024.,

— uzimajući u obzir članak 132. stavke 2. i 4. Poslovnika,

A. budući da se odnosi EU-a i Armenije temelje na zajedničkim vrijednostima kao što su demokracija, vladavina prava, ljudska prava i temeljne slobode, regionalna suradnja i aktivno sudjelovanje u okviru Istočnog partnerstva s ciljem da se doprinese regionalnoj suradnji i stabilnosti;

B. budući da je Europsko vijeće zadužilo potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisiju da istraže načine za jačanje svih aspekata odnosa EU-a i Armenije;

C. budući da je armenski premijer Nikol Pašinjan u svojem obraćanju Europskom parlamentu 17. listopada 2023. pozvao na zajedničku predanost daljnjem jačanju odnosa EU-a i Armenije i istaknuo da je „Republika Armenija spremna na približavanje Europskoj uniji, koliko Europska unija to smatra mogućim”;

D. budući da je armenski ministar vanjskih poslova Ararat Mirzojan 9. ožujka 2024. javno govorio o mogućnosti da Armenija podnese kandidaturu za članstvo u Europskoj uniji;

E. budući da je Armenija posljednjih godina doživjela velike političke promjene i da je njezina vlada, unatoč brojnim izazovima, predana jamčenju funkcionalnih demokratskih institucija i korištenju Sveobuhvatnog i pojačanog sporazuma o partnerstvu između EU-a i Armenije kao modela za reforme za modernizaciju zemlje; budući da je Armenija prema indeksu demokracije tjednika *The Economist* za 2023. vodeća demokracija u regiji;

([1]) SL L 23, 26.1.2018., str. 4.

F. budući da Armenija zamrzavanjem članstva u Organizaciji ugovora o zajedničkoj sigurnosti (engl. Collective Security Treaty Organization, CSTO) nastoji smanjiti svoju ovisnost o Ruskoj Federaciji kad je riječ o sigurnosti i uključiti nove aktere u svoju strukturu sigurnosti, primjerice povećanom vojnom suradnjom s Francuskom, Grčkom i drugim državama članicama EU-a; budući da se na armenskom tlu još uvijek nalaze tisuće ruskih vojnika; budući da se navodna spremnost Rusije da zajamči sigurnost Armenije pokazala netočnom; budući da Armenija i dalje ostaje u Euroazijskoj gospodarskoj uniji; budući da je Armenija postala stranka Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda;

G. budući da Ruska Federacija nastoji potkopati demokratsku vjerodostojnost Armenije i da kontinuiranim pokušajima uplitanja, uključujući kampanje dezinformiranja, širi kaos i destabilizaciju;

H. budući da armensko gospodarstvo i dalje uvelike ovisi o Rusiji, na koju otpada oko 35 % vanjske trgovine Armenije, i da je ta ovisnost osobito izražena u strateškom sektoru energije; budući da je premijer Nikol Pašinjan zatražio veću pomoć u okviru Gospodarskog i investicijskog plana EU-a; budući da je u okviru Gospodarskog i investicijskog plana dosad mobilizirano oko 500 milijuna EUR za međusektorska ulaganja; budući da je EU i dalje ključan partner u reformama i najveći donator pomoći u Armeniji; budući da je Komisija 5. listopada 2023. najavila dodatnih 5,25 milijuna EUR hitne pomoći, povećanje sredstava za program EU4Peace, dodatne godišnje programe namijenjene za proračunsku potporu i tehničku pomoć za rješavanje pitanja kao što su sigurnost zračnog prometa i nuklearna sigurnost;

I. budući da će se u novom programu partnerstva EU-a i Armenije, o kojem je postignut dogovor na petom sastanku Vijeća za partnerstvo EU-a i Armenije, prednost dati – na temelju zajedničkih vrijednosti – jačanju otpornosti Armenije i diversifikaciji njezina gospodarstva, jačanju suradnje u području sigurnosti i povećanju ulaganja kao ključa gospodarske suradnje;

J. budući da se u nedavno objavljenom izvješću o provedbi partnerstva opisuje napredak koji je Armenija postigla u provedbi Sveobuhvatnog i pojačanog sporazuma o partnerstvu, uključujući reformu pravosuđa, borbu protiv korupcije, osnivanje Ministarstva unutarnjih poslova i reformu policijske službe u Armeniji, uz potporu EU-a;

K. budući da Rusija i dalje ima pristup robi iz EU-a koja je obuhvaćena mjerama ograničavanja, i to putem lanaca opskrbe koji prolaze kroz treće zemlje, uključujući Armeniju; budući da se, nakon što je EU nametnuo sankcije Rusiji, izvoz iz Armenije u Rusiju utrostručio 2022. i udvostručio između siječnja i kolovoza 2023.; budući da posebni izaslanik EU-a za sankcije David O'Sullivan nije izrazio zabrinutost zbog suradnje armenskih vlasti s EU-om u pogledu sprečavanja zaobilaženja sankcija i da je pozitivno ocijenio sveukupnu suradnju s Armenijom;

L. budući da je Azerbajdžan 19. rujna 2023., nakon devetomjesečne nezakonite blokade Lačinskog koridora, zanemarivši svoje obveze iz sporazuma o prekidu vatre iz studenoga 2020. i presudu Međunarodnog suda, pokrenuo ofenzivu na preostale dijelove Gorskog Karabaha koji još nisu pod njegovom kontrolom; budući da je više od 100 000 Armenaca moralo pobjeći, što je dovelo do gotovo potpunog nestanka armenskog stanovništva s teritorija Gorskog Karabaha na kojem stoljećima živi; budući da to može predstavljati etničko čišćenje; budući da je samoproglašena de facto vlast Gorskog Karabaha prestala postojati 1. siječnja 2024., nakon što je pod prisilom pristala na raspuštanje; budući da je velik broj Armenaca i dalje zadržan u Azerbajdžanu, uključujući bivše vođe Gorskog Karabaha; budući da su neki od njih izloženi ispitivanju i znatiželji javnosti, što je u suprotnosti sa Ženevskim konvencijama iz 1929.; budući da su Armenci iz Gorskog Karabaha bježeći pred azerbajdžanskom vojskom ostali bez svoje imovine i osobnih predmeta i da im i dalje ne mogu pristupiti;

M. budući da je Komisija 13. veljače 2024. najavila dodjelu dodatnih 5,5 milijuna EUR humanitarne pomoći za potporu Armencima raseljenim iz regije Gorskog Karabaha, uz 12,2 milijuna EUR najavljenih u rujnu 2023.;

N. budući da EU u potpunosti podupire suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Armenije i Azerbajdžana te aktivno podupire napore za postizanje održivog mirovnog sporazuma između Armenije i Azerbajdžana, postignutog mirnim sredstvima i uz poštovanje prava stanovništva na koje se to odnosi;

O. budući da su Armenija i Azerbajdžan započeli izravne pregovore o mogućem mirovnom sporazumu, što bi moglo otvoriti novo poglavlje u bilateralnim odnosima; budući da i dalje postoji neslaganje o pitanjima povezanima s razgraničenjem i određivanjem granice i s praktičnim rješenjima za prometne veze između Azerbajdžana i njegove eksklave Nahičevanske Autonomne Republike; budući da Azerbajdžan zahtijeva otvaranje koridora kroz Armeniju koji bi povezao glavni teritorij Azerbajdžana s njegovom eksklavom Nahičevanskom Autonomnom Republikom i koji bi bio pod kontrolom ruskih graničnih postrojbi, a Armenci ne bi provodili carinske ili granične kontrole, čime se zanemaruje suverenitet Armenije; budući da Armenija predlaže tzv. križanje mira, što podrazumijeva povezivanje glavnog teritorija Azerbajdžana s Nahičevanskom Autonomnom Republikom uz armenske granične i carinske kontrole;

P. budući da se Armenija u znak dobre volje nije usprotivila organizaciji konferencije COP29 u Bakuu; budući da je armenski premijer Nikol Pašinjan 28. siječnja 2024. predložio potpisivanje pakta o nenapadanju s Azerbajdžanom; budući da je u međuvremenu sigurnosno stanje i dalje napeto, što je vidljivo iz incidenta od 13. veljače 2024. u kojem su kao posljedica azerbajdžanske pucnjave u armenskoj južnoj pokrajini Sjunik četiri armenska vojnika ubijena, dok je jedan ranjen;

Q. budući da je premijer Nikol Pašinjan 15. i 16. veljače 2024. komentirao da je Azerbajdžan odbio najnovije prijedloge Armenije o razgraničenju / određivanju granica i podijelio svoju analizu da je moguće da se Azerbajdžan priprema za pokretanje „vojnih operacija na nekim dijelovima granice s ciljem da te operacije prerastu u rat velikih razmjera protiv Republike Armenije”; budući da su se premijer Nikol Pašinjan i azerbajdžanski predsjednik Ilham Alijev sastali 17. veljače 2024. u Münchenu uz posredovanje njemačkog kancelara Olafa Scholza, prvi put od napada Azerbajdžana na Gorski Karabah u rujnu 2023.;

R. budući da se u Gorskom Karabahu nalaze brojne crkve, džamije, hačkari i groblja; budući da je, nakon što je Azerbajdžan tijekom rata 2020. namjerno nanio znatnu štetu armenskoj kulturnoj baštini, Međunarodni sud u svojem rješenju od 7. prosinca 2021. ([2]) istaknuo da Azerbajdžan mora „poduzeti sve potrebne mjere kako bi spriječio i kaznio vandalizam i oskvrnuća nad armenskom kulturnom baštinom, uključujući, ali ne ograničavajući se na crkve i druga mjesta bogoslužja, spomenike, znamenitosti, groblja i artefakte”; budući da su azerbajdžanske vlasti tijekom posljednjih tjedana uklonile spomenike i rušile znamenite objekte armenske kulturne baštine u Gorskom Karabahu, uključujući zgradu lokalnog parlamenta;

S. budući da azerbajdžansko vodstvo i dalje daje iredentističke izjave u odnosu na suvereno državno područje Armenije; budući da je oko 170 km^2 suverenog državnog područja Armenije i dalje pod okupacijom azerbajdžanske vojske;

T. budući da je u veljači 2023. raspoređena civilna misija Europske unije u Armeniji (EUMA), u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike, s mandatom za praćenje i izvješćivanje o razvoju događaja na granici između Armenije i Azerbajdžana; budući da EUMA smije djelovati samo na armenskoj strani granice s obzirom na to da Azerbajdžan odbija prisustvo misije na svojoj strani granice; budući da je rusko vojno osoblje prisutno u Armeniji namjerno postavilo prepreke za provedbu mandata misije EU-a u Armeniji; budući da je EUMA meta dezinformacija koje šire azerbajdžanske vlasti i mediji pod kontrolom vlade; budući da je Vijeće EU-a za vanjske poslove u prosincu 2023. postiglo dogovor o povećanju prisutnosti misije na terenu sa 138 na 209 članova osoblja;

U. budući da je Armenija u više navrata tražila od EU-a da je uvrsti među korisnike Europskog instrumenta mirovne pomoći; budući da je nekoliko država članica odlučilo povećati svoju potporu Armeniji pružanjem vojne pomoći kako bi toj zemlji pomogle da reformira svoju vojsku i odvrati od počinjenja novih činova vojne agresije na njezino međunarodno priznato državno područje;

1. prepoznaje i pozdravlja činjenicu da je Armenija snažno istaknula svoju želju za jačanjem i davanjem prednosti odnosima s Europskom unijom; smatra da bi Europska unija trebala pozitivno odgovoriti i u potpunosti iskoristiti tu potencijalnu geopolitičku promjenu te pomoći Armeniji da zauzme čvrsto mjesto u zajednici demokratskih država;

2. poziva na kontinuiranu provedbu nedavno dogovorenog programa partnerstva EU-a i Armenije, naglašavajući potrebu za aktivnim ostvarivanjem i postizanjem ambicioznih zajedničkih prioriteta za suradnju; smatra da je sveobuhvatno partnerstvo između EU-a i Armenije logičan iskorak u skladu s izborom Armenije u korist demokracije, vladavine prava, borbe protiv korupcije i poštovanja međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima;

3. pozdravlja predanost Armenije provedbi Sveobuhvatnog i pojačanog sporazuma o partnerstvu te napredak koji je ostvarila u provedbi plana tog sporazuma; pozdravlja činjenicu da armenska vlada prepoznaje Sveobuhvatni i pojačani sporazum o partnerstvu kao strateški plan za ključne reforme u Armeniji; potiče Komisiju i države članice da počnu raditi na planu za postizanje ambicioznog poboljšanja odnosa EU-a s Armenijom; smatra da bi iskustvo proizišlo iz sporazuma o pridruživanju / detaljnom i sveobuhvatnom području slobodne trgovine s Ukrajinom, Gruzijom i Republikom Moldovom trebalo poslužiti kao dobra osnova, posebno u pogledu postupne sektorske integracije s jedinstvenim tržištem, što bi Armeniji trebalo donijeti konkretne koristi na makrorazini i mikrorazini;

([2]) Rješenje Međunarodnog suda od 7. prosinca 2021. o zahtjevu za određivanje privremenih mjera u okviru primjene Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije (*Armenija / Azerbajdžan*).

4. ponavlja da prema članku 49. Ugovora o Europskoj uniji svaka europska država može podnijeti zahtjev za članstvo u Europskoj uniji, pod uvjetom da zadovoljava kriterije iz Kopenhagena i načela demokracije, da poštuje temeljne slobode, ljudska prava i prava manjina te vladavinu prava; smatra da bi se, ako Armenija bude zainteresirana za podnošenje zahtjeva za status zemlje kandidatkinje i ako nastavi kontinuirano provoditi reforme kojima se učvršćuje njezina demokracija, mogao utrti put za transformativnu fazu u odnosima EU-a i Armenije; poziva Komisiju i Vijeće da aktivno podrže želju Armenije za povećanom suradnjom s EU-om, ne samo u području gospodarskog partnerstva nego i u pogledu političkog dijaloga, međuljudskih kontakata, sektorske integracije i sigurnosne suradnje;

5. podržava Armeniju u njezinim kontinuiranim naporima da provede reforme i ojača demokraciju, vladavinu prava i dobro upravljanje; ističe važnu ulogu civilnog društva u provedbi ključnih reformi; poziva Armeniju da u tom pogledu nastavi surađivati s EU-om te poziva EU da pruži pojačanu potporu u tim područjima, posebice tehničku potporu i razmjenu stručnog znanja; potiče aktivno sudjelovanje Armenije u politici Istočnog partnerstva kao jedan od načina poticanja dobrosusjedskih odnosa na južnom Kavkazu;

6. uviđa da je utjecaj Ruske Federacije na armensko gospodarstvo i dalje visok te potiče Armeniju na oprez u pogledu mogućeg izbjegavanja sankcija EU-a preko te zemlje; u potpunosti je svjestan razine i raznolikosti prijetnji koje bi Ruska Federacija mogla pokušati upotrijebiti protiv Armenije kako bi je kaznila za njezine neovisne političke i strateške odluke; smatra da EU mora biti spreman pružiti brzu pomoć Armeniji kako bi se ublažile negativne posljedice takvih mogućih neprijateljskih koraka;

7. napominje da se u posljednjih deset godina obujam bilateralne trgovine između Armenije i EU-a povećava; potiče Armeniju, EU i države članice te europska poduzeća i ulagače da poduzmu potrebne korake kako bi se dodatno poboljšali njihovi gospodarski i trgovinski odnosi; pohvaljuje uspjeh gospodarskog i investicijskog plana te potiče EU i Armeniju da nastave poticati javna i privatna ulaganja za promicanje održivog razvoja u Armeniji;

8. prepoznaje hitnu potrebu za jačanjem suradnje između EU-a i Armenije u području sigurnosti i obrane u trenutku u kojem Armenija dovodi u pitanje svoje članstvo u Organizaciji ugovora o zajedničkoj sigurnosti; poziva EU da pozitivno odgovori na zahtjev Armenije za potporu putem Europskog instrumenta mirovne pomoći i da pruži potporu armenskoj vojsci; primjećuje dodanu vrijednost redovitih političkih i sigurnosnih dijaloga između EU-a i Armenije kao krovne platforme za sva pitanja povezana sa sigurnošću; poziva na pokretanje istraživanja o procjeni hibridnih prijetnji koje će Armeniji pomoći da utvrdi ključne ranjivosti i osmisli ciljana rješenja; pozdravlja mjere koje je poduzelo nekoliko država članica kako bi Armeniji pružile obrambenu vojnu potporu i potiče države članice da razmotre slične inicijative;

9. pozdravlja odluku Armenije da suspendira svoje sudjelovanje u Organizaciji ugovora o zajedničkoj sigurnosti, nakon što je ta organizacija nije pružila pomoć Armeniji protiv vojne agresije i da potraži pouzdaniju sigurnosnu strukturu; podržava službeni zahtjev Armenije da Ruska Federacija iz armenske međunarodne zračne luke povuče svoje službenike graničnog nadzora, pripadnike Federalne službe sigurnosti;

10. prepoznaje neiskorišteni potencijal međuljudskih kontakata između EU-a i Armenije; poziva da se prizna napredak koji je Armenija postigla u provedbi sporazuma o pojednostavnjenju izdavanja viza i ponovnom prihvatu; smatra da je vrijeme za pokretanje dijaloga o liberalizaciji viznog režima s Armenijom;

11. pozdravlja sklapanje sporazuma između EU-a i Republike Armenije kojim će se omogućiti prijenos operativnih osobnih podataka između Eurojusta i nadležnih tijela Armenije u okviru pravosudne suradnje u kaznenim stvarima; naglašava važnost daljnjeg produbljivanja suradnje između EU-a i Armenije u borbi protiv kriminala i terorizma te zaštiti sigurnosti Unije na obostranu korist;

12. izražava potporu aktivnostima misije EU-a u Armeniji i ističe njezinu važnu ulogu; poziva na produljenje njezina mandata nakon 2025. i na dodatno povećanje osoblja; ponavlja svoje razočaranje zbog toga što je Azerbajdžan odbio dopustiti djelovanje te misije na svojoj strani granice i zbog opetovanih kampanja ocrnjivanja misije EUMA koje potječu iz Azerbajdžana; žali zbog činjenice da su ruski službenici graničnog nadzora smješteni u Armeniji onemogućili misiji EUMA da dođe do sela Nerkin Hand u kojem su nedavno, 13. veljače 2024., četiri armenska vojnika ubijena od strane Azerbajdžana, nakon što je navodno ranjen azerbajdžanski vojnik; osuđuje huškačku retoriku azerbajdžanskih dužnosnika usmjerenu protiv EU-a, njegovih država članica, EUMA-e i armenskih vlasti;

13. naglašava da bi EU trebao biti spreman nametnuti sankcije pojedincima i subjektima koji ugrožavaju suverenitet, neovisnost i teritorijalnu cjelovitost Armenije;

14. poziva Azerbajdžan da se istinski uključi u sveobuhvatan i transparentan dijalog s karabaškim Armencima kako bi se osiguralo poštovanje njihovih prava i zajamčila njihova sigurnost, uključujući pravo na povratak te na dostojanstven i siguran život u vlastitim domovima, uz prisutnost međunarodnih snaga, na pristup zemljišnim i vlasničkim pravima, na očuvanje svojega identiteta i na potpuno uživanje svojih građanskih, kulturnih, socijalnih i vjerskih prava; poziva Azerbajdžan da oslobodi i obveže se na široku amnestiju za sve stanovnike Gorskog Karabaha i Armenije koje se još uvijek nalaze u azerbajdžanskom pritvoru; poziva na potpuno, trenutačno i djelotvorno provođenje naloga Međunarodnog suda u pogledu primjene Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije (*Armenija/Azerbajdžan*);

15. ponovno osuđuje azerbajdžanske vojne upade na međunarodno priznato državno područje Armenije i činjenicu da neke dijelove tog područja drži pod okupacijom; ponavlja svoj zahtjev za povlačenje azerbajdžanskih postrojbi s cjelokupnog suverenog državnog područja Armenije; odbacuje iredentističke i huškačke izjave azerbajdžanskog predsjednika i drugih azerbajdžanskih dužnosnika koje sadržavaju prijetnju teritorijalnoj cjelovitosti i suverenitetu Armenije, uključujući one u vezi sa zahtjevom za eksteritorijalni koridor koji bi povezivao Azerbajdžan i njegovu eksklavu Nahičevan, te izražava ozbiljnu zabrinutost zbog njih; upozorava Azerbajdžan da se ne upušta u bilo koju vrstu vojnog avanturizma protiv Armenije; ističe da bi probleme Azerbajdžana u pogledu povezanosti s eksklavom Nahičevan trebalo riješiti uz potpuno poštovanje suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Armenije;

16. ponovno ističe nedvosmislenu potporu Europske unije suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Armenije i nepovredivosti njezinih granica; snažno podupire normalizaciju odnosa između Armenije i Azerbajdžana na temelju načela uzajamnog priznavanja teritorijalne cjelovitosti i nepovredivosti granica na temelju Deklaracije iz Almatyja iz 1991., razgraničenje na temelju relevantnih karata glavnog stožera SSSR-a koje su dostavljene objema stranama te deblokiranje regionalne komunikacije zasnovane na poštovanju suvereniteta i nadležnosti obiju zemalja, na temelju uzajamnosti i jednakosti;

17. izražava potporu nastavku pregovora između Armenije i Azerbajdžana o svim neriješenim pitanjima radi sklapanja mirovnog sporazuma te poziva obje strane da ostanu u potpunosti predane trajnom i mirnom rješavanju dugotrajnog spora putem dijaloga i pregovora; smatra da se o tom sporazumu treba pregovarati u dobroj vjeri i da se on mora temeljiti na priznavanju suvereniteta, teritorijalne cjelovitosti i nekorištenju sile; poziva na snažniju predanost EU-a u pogledu daljnjih napora za postizanje sveobuhvatnog i održivog mira u korist svih stanovnika te regije; poziva Tursku i druge azerbajdžanske saveznike da se suzdrže od poticanja ratobornog ponašanja Bakua i da iskoriste svoj utjecaj u korist brzog zaključenja mirovnih pregovora; poziva Azerbajdžan da zatvori tzv. Park trofeja u Bakuu, koji je otvoren 12. travnja 2021., jer se njime potkopavaju napori za izgradnju uzajamnog povjerenja između Armenije i Azerbajdžana;

18. izražava snažno protivljenje tonu nekih nedavnih izjava čelnika Komisije i Europskog vijeća u kojima se predsjedniku Alijevu čestita na njegovu ponovnom izboru, a da se pritom ne spominje nedostatak demokracije u Azerbajdžanu te se Azerbajdžan na obmanjujući način kvalificira kao pouzdan partner; potvrđuje da te izjave ne odražavaju stajalište Europske unije i da nikad nisu trebale biti dane u svjetlu etničkog čišćenja koje Azerbajdžan provodi u Gorskom Karabahu; potiče potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Europsku službu za vanjsko djelovanje da pregovore o obnovljenom sporazumu o partnerstvu nastave pod određenim uvjetima, ako Azerbajdžan pokaže stvarnu spremnost na poštovanje prava i sigurnosti karabaških Armenaca i doprinese znatnom napretku prema sveobuhvatnom i održivom mirovnom sporazumu s Armenijom;

19. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog toga što se nije zaštitila kulturna, vjerska i povijesna baština armenskog stanovništva Gorskog Karabaha, čime se krši nalog Međunarodnog suda od 7. prosinca 2021.; osuđuje sve slučajeve uništenja, vandalizma i oskvrnuća svih lokaliteta koji podsjećaju na stoljetnu armensku prisutnost u Gorskom Karabahu; poziva azerbajdžanske vlasti da očuvaju, zaštite i promiču bogatu i raznoliku baštinu regije; potiče UNESCO da poduzme hitne mjere za očuvanje i zaštitu armenske kulturne baštine koja je ugrožena u Gorskom Karabahu; poziva na jačanje suradnje između Armenije i EU-a u pogledu praćenja sustavnog uništavanja armenske kulturne baštine (crkava, samostana, groblja, spomenika, palača itd.) koje provodi Azerbajdžan, posebno uključivanjem Satelitskog centra EU-a;

20. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, predsjedniku, vladi i parlamentu Republike Armenije, predsjedniku, vladi i parlamentu Republike Azerbajdžana, Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju, Ujedinjenim narodima i Vijeću Europe.